

CBE, Postbus 80125, 3508 TC Utrecht

College van Beroep voor de Examens
ex artikel 7.60 van de Wet op het hoger
onderwijs en wetenschappelijk onderzoek

Bezoekadres
Heidelberglaan 8, Utrecht

UITSpraak

Ons kenmerk	CBE/K21 12 023
Telefoon	030 253 30 75
E-mail	cbe.jz@uu.nl
Website	www.uu.nl
Datum	15 maart 2022
Onderwerp	Beroep [naam]

Het College van beroep voor de examens aan de Universiteit Utrecht (hierna: het College) heeft de volgende uitspraak gedaan op het beroep van:

[Naam], appellante,

tegen

examencommissie 1-jarige masteropleidingen FSW, verweerster.

I. Ontstaan en loop van het geding

[Naam] heeft namens appellante op 21 december 2021 een voorlopig beroep ingesteld tegen het besluit van 17 december 2021 van verweerster inzake plagiaat en daarbij om het dossier verzocht. Het College heeft verweerster verzocht om het dossier toe te sturen en op 24 december 2021 is dit verstuurd. Op 17 januari 2022 heeft het College de gronden ontvangen en aan de voorzitter van de examencommissie verzocht om in overleg met betrokkenen na te gaan of een minnelijke schikking mogelijk is en het resultaat van dat overleg schriftelijk mee te delen aan het College. Er is geen minnelijke schikking bereikt en op 2 februari 2022 ontving het College het verweerschrift. Het beroep is vanwege de Covid-19 maatregelen via Microsoft Teams behandeld op 17 februari 2022, waar appellante met haar vader is verschenen. Verweerster is vertegenwoordigd door [naam] haar voorzitter en [naam] haar secretaris en is bijgestaan door [naam], examinator van de cursus Effective Mental Health Intervention for Youth.

II. Motivering

Op 17 december 2021 heeft verweester geoordeeld dat appellante zich schuldig heeft gemaakt aan plagiaat in de zin van artikel 5.14 van de Onderwijs- en examenregeling 2021-2022 en om deze reden als sanctie een berisping met een aantekening in Osiris gegeven, het werkstuk ongeldig verklaard en appellante verwijderd uit de cursus Effective Mental Health Intervention for Youth.

Appellante heeft in haar beroepschrift en ter zitting het volgende aangevoerd. Appellante heeft niets gedaan of nagelaten wat in alle redelijkheid als fraude kan worden aangemerkt. Ze heeft uitgelegd dat zij vastliep op wat precies de bedoeling was van de opdracht en wat precies waar moest komen in het verslag en het verslag van een medestudent heeft gekregen, waarbij ze heeft beloofd om niets uit het verslag te kopiëren. Ze heeft het die dag een keer doorgelezen. Vervolgens heeft zij in de weken erna dit verslag niet meer geopend en heeft in de weken erna gewerkt aan haar eigen verslag, met de opbouw van het verslag van haar medestudent in haar hoofd. Ze heeft alle bronnen zelf gezocht en gevonden, alle tekst zelf geschreven op basis van de documenten op BlackBoard, het boek en door haar gevonden artikelen. Zij heeft in haar verslag met opmerkingen van de examiner gereageerd door uit te leggen waar de informatie vandaan kwam, uit bepaalde bronnen of uit de opdracht of wat geleerd is tijdens de cursus. Ze heeft aangegeven dat de casus al jaren hetzelfde is, dat er een beperkt aantal bronnen beschikbaar is en dat het logisch is dat vertalingen maar op een beperkt aantal manieren kunnen worden verwoord. Ook heeft zij Worddocumenten aangeleverd en printscreens van haar agenda.

Er was ook op geen enkel moment sprake van kwade opzet. Appellante wil de studie zonder onderbreking voortzetten. De beslissing om haar deze straf op te leggen, levert een onbillijkheid van overwegende aard op. Daaraan had in alle redelijkheid tegemoet gekomen moeten worden, al dan niet via toepassing van de hardheidsclausule van de OER, en dat is ten onrechte niet gebeurd. Hierbij moet worden opgemerkt dat de toepassing van de hardheidsclausule een bevoegdheid van verweester is en niet betekent dat zij in een dergelijk geval "de regels aanpast". Van precedentwerking zal geen sprake zijn.

In het besluit is aangegeven dat haar tekst in opvallende mate overeenkomt met die van een medestudent, maar niet is aangegeven wat er dan precies fout was aan de ingeleverde tekst. Appellante verwijst naar een uitspraak van het CBHO van 1 maart 2021 en zaaknr. 2020/155. Appellante vindt dat ze zich niet kan verweren tegen het besluit dat wegens gebrek aan deugdelijke motivering zou moeten vervallen.

Het spreekt vanzelf dat studenten leren om werkstukken te maken en dat zij om te leren kijken naar hoe door anderen (docent, huidige collega, oud-studenten) met de stof is omgegaan. Appellante heeft een door iemand anders gemaakt stuk als leervoorbeeld gebruikt. Dat is hier gebeurd en meer is er niet gebeurd.

Appellante heeft ernstige bezwaren tegen het feit dat haar ten onrechte het label "fraudeur" is opgeplakt.

Door de opgelegde straf dreigt appellante een zeer forse studievertraging op te lopen, met op termijn ook ernstige financiële gevolgen. Verweester had zich dat allemaal moeten realiseren en daar uiting aan behoren te geven en heeft dat ten onrechte niet gedaan.

Ter zitting heeft appellante aangegeven dat vanaf het begin duidelijk naar haar gecommuniceerd had moeten worden, wat het plagiaat precies betrof, welk artikel van welke examenregeling er gebruikt werd en om welk percentage van overlap het ging. Ze heeft uiteindelijk bij elke zin aangegeven waar deze vandaan kwam, inclusief bronvermelding om zo duidelijk te maken dat zij geen plagiaat heeft gepleegd. Ze begrijpt wel dat een docent er objectief naar kijkend twijfels over kan hebben, maar ze heeft er zoveel tijd in gestoken omdat ze niets gekopieerd heeft en dus geen plagiaat heeft gepleegd. Appellant is het niet

eens met de opmerking van de examencommissie dat een schikking niet kon worden aangeboden vanwege rechtsongelijkheid.

Door verweerster is het volgende naar voren gebracht.

Verweerster heeft alle stukken grondig bestudeerd. Ook de examinerator heeft een analyse gemaakt. Daarnaast heeft de examencommissie alle mondelinge en schriftelijke verklaringen tot zich genomen. Ook is de examinerator als deskundige door verweerster gehoord. Verweerster kwam hierna tot de volgende conclusies. Vaststaat dat appellante het werkstuk van haar medestudent heeft gelezen, want dat hebben zowel appellante als de schrijver van de bron schriftelijk verklaard. Er is een bijzonder sterke mate van overlap van inhoud en tekst, veelal in geparafraseerde vorm. De overlap is veel groter dan de examinerator als vermoeden heeft aangegeven, het betreft ongeveer 80% van het werkstuk van appellante. De overlap loopt door gehele werkstuk heen, van begin tot eind. De overlap betreft ook de plaatsing van de factoren in figuur 1. Er is geen substantiële overlap geconstateerd met andere ingeleverde werkstukken binnen de cursus. Beide werkstukken bevatten identieke bijzonderheden: beiden gebruiken moeilijke termen waar dat niet de bedoeling is, namelijk in een rapportage voor ouders, beiden gebruiken eenzelfde zin die echter niet over de interventie moet gaan maar over de cliënt, beiden hebben dezelfde zinnen en stukken tekst staan op plekken waar ze niet thuishoren. Ook hebben beiden eenzelfde fout in de referenties. De volgorde van de tekstdelen komt opvallend overeen. Appellante ontkent de overeenkomsten niet. Appellante ontkent dat er sprake is van plagiaat. Ze heeft aangegeven hard gewerkt te hebben, en om dat aan te tonen heeft appellante de examencommissie heel veel documenten gestuurd, maar hard werken en de toegestuurde documenten verklaren niet de overlap tussen beide werkstukken. Bijna alle documenten die appellante heeft gestuurd zijn Word-documenten en die zijn volgens Word allemaal begin december gemaakt. Dat is lang nadat het werkstuk door appellante is ingeleverd. Wat appellante voor het overige heeft verteld en geschreven, klopt niet altijd en verklaart beslist niet de extreem hoge mate van overeenkomst met het werkstuk van haar medestudent en de op sommige plekken gedetailleerde overeenkomsten en bijzonderheden. Nergens in haar werkstuk verwijst appellante naar het werkstuk van de medestudent. Het is de verantwoordelijkheid van appellante om ervoor te zorgen dat geen twijfels bestaan, bij geen enkele zin. Intentie is bij de vaststelling van plagiaat geen vereiste. Er is geen juist oordeel over de kennis van appellante mogelijk op basis van het ingediende werk. Verweerster heeft geconcludeerd dat overtuigend is aangetoond dat er sprake is van plagiaat. Gezien de omvang (80% van het werkstuk), de studiefase van appellante (master) en de mate waarin het cijfer voor de toets meetelt voor het eindcijfer (100%) betreft het een ernstige vorm van plagiaat. De examencommissie heeft om deze redenen besloten appellante te berispen, haar werkstuk ongeldig te verklaren en haar te verwijderen uit de cursus. De sancties zijn niet onbillijk en ook niet disproportioneel, hetgeen ook blijkt uit jurisprudentie. Verweerster heeft haar besluit zeer uitgebreid gemotiveerd en zich door de examinerator als deskundige laten adviseren. Appellante heeft ook alle gelegenheid gekregen om zich te verweren en zij heeft in ruime mate gebruik gemaakt van die gelegenheid.

Ter zitting heeft verweerster aangegeven dat de intelligentie, het harde werken en proactieve houding van appellante geen rol speelt bij de vaststelling of sprake is van plagiaat. Verweerster heeft de zaak grondig onderzocht zoals bijvoorbeeld de verklaring van appellante dat de manier waarop zij gewerkt heeft, noodzakelijkerwijs leidt tot een werkstuk als het hare. Op zichzelf is dat al uiterst onwaarschijnlijk volgens verweerster. De examinerator heeft vervolgens toch bekeken of studenten die dezelfde interventie als appellante hadden gekozen, tot een soortgelijk product zijn gekomen. Dat is niet het geval gebleken. Ook een fout in de referentie was precies dezelfde als die in het werkstuk van de oud-student dat appellante heeft ingezien. Over de rechtsongelijkheid heeft verweerster uitgelegd dat bij het minnelijke schikkingsgesprek is aangegeven dat zij geen schikkingsvoorstel zou doen. Toen appellante

zei dat ze het werkstuk over wilde doen, heeft verweerster aangegeven dat als ze dat zouden toelaten er rechtsongelijkheid zou ontstaan. Het percentage van plagiaat was daarvoor te veel. Ook is uitgelegd dat de uitsluiting van de cursus, geen uitsluiting voor een jaar is maar het studiejaar. Het gaat dus niet om 12 maanden, maar het eerste blok van het nieuwe studiejaar. Verweerster beschouwt de plagiaat als ernstig en vindt dat een herkansingsmogelijkheid onvoldoende zou zijn als sanctie.

Het College overweegt naar aanleiding van de gedingstukken en hetgeen ter zitting naar voren is gebracht het volgende.

Regelgeving

In de Onderwijs- en examenregeling 2021-2022 van de masteropleidingen binnen de Faculteit Sociale Wetenschappen (OER), is het volgende bepaald in artikel 5.14 over fraude en plagiaat:

"1. Onder fraude en plagiaat wordt verstaan het handelen of nalaten van studenten waardoor een juist oordeel over hun kennis, inzicht en vaardigheden geheel of gedeeltelijk onmogelijk wordt.

Onder fraude valt onder meer:

[..]

Van plagiaat is sprake bij het in een scriptie/thesis of ander(e) werkstuk/opdracht gegevens of tekstgedeelten (van anderen of eigen werk) overnemen zonder bronvermelding. Onder plagiaat valt onder meer:

- het knippen en plakken van tekst van digitale bronnen zoals encyclopedieën en digitale tijdschriften zonder aanhalingstekens en verwijzing;*
- het knippen en plakken van teksten van het internet zonder aanhalingstekens en verwijzing;*
- het overnemen van teksten van gedrukt materiaal zoals boeken, tijdschriften en encyclopedieën zonder aanhalingstekens en verwijzing;*
- het opnemen van een vertaling van bovengenoemde bronnen zonder aanhalingstekens en verwijzing;*
- het parafraseren van bovengenoemde teksten zonder (deugdelijke) verwijzing: parafrazen moeten als zodanig gemarkeerd zijn (door de tekst uitdrukkelijk te verbinden met de oorspronkelijke auteur in tekst of noot), zodat niet de indruk wordt gewekt dat het gaat om eigen gedachtegoed van de student;*
- het overnemen van beeld-, geluids- of testmateriaal van anderen zonder verwijzing en zodoende laten doorgaan voor eigen werk;*
- het zonder bronvermelding opnieuw inleveren van eerder door de student gemaakt eigen werk en dit laten doorgaan voor in het kader van de cursus vervaardigd oorspronkelijk werk, tenzij dit in de cursus of door de docent uitdrukkelijk is toegestaan;*
- het overnemen van werk van andere studenten en dit laten doorgaan voor eigen werk. Indien dit gebeurt met toestemming van de andere student is de laatste medeplichtig aan plagiaat;*
- ook wanneer in een gezamenlijk(e) werkstuk/opdracht door een van de auteurs plagiaat wordt gepleegd, zijn de andere auteurs medeplichtig aan plagiaat, indien zij hadden kunnen of moeten weten dat de ander plagiaat pleegde;*
- het indienen van werkstukken die verworven zijn van een commerciële instelling (zoals een internetsite met uittreksels of papers) of die al dan niet tegen betaling door iemand anders zijn geschreven.*

2. a. Wanneer fraude of plagiaat wordt geconstateerd of vermoed, deelt de examinerator dit schriftelijk mee aan de student en de examencommissie.

b. De examencommissie stelt de student in de gelegenheid:

- schriftelijk daarop te reageren;*
- te worden gehoord.*

3. De examencommissie stelt vast of er sprake is van (medeplichtigheid aan) fraude of plagiaat en deelt de student schriftelijk het besluit en de eventuele sancties conform het bepaalde in het vierde lid mede, onder vermelding van de beroepsmogelijkheid bij het College van beroep voor de examens.

4. De examencommissie is bevoegd sancties op te leggen. Daarbij draagt de examencommissie er zorg voor de sanctie proportioneel is: de gevolgen van de sanctie staan in evenredige verhouding tot de mate en ernst van de gepleegde fraude of het gepleegde plagiaat.

5. Een of meer van de volgende sancties kunnen, afhankelijk van de aard en mate van de gepleegde fraude of het gepleegde plagiaat, en de omstandigheden waaronder de fraude of het plagiaat is gepleegd, alsmede de studiefase van de student, worden opgelegd: o ongeldig verklaren van het ingeleverde werkstuk of toets;

o berisping, die aangetekend wordt in OSIRIS;

o verwijderen uit de cursus;

o het niet meer in aanmerking komen voor een positief judicium (cum laude) als bedoeld in art.6.2;

o uitsluiting van deelname aan toetsen die behoren bij de betreffende cursus voor het lopende studiejaar, dan wel voor een periode van maximaal 12 maanden;

o volledige uitsluiting van deelname aan alle toetsen voor een periode van maximaal 12 maanden.

6. Bij zeer ernstige en/of herhaalde fraude of plagiaat kan de examencommissie het college van bestuur voorstellen de inschrijving voor de opleiding van de betrokkene definitief te beëindigen.

[..]"

Overwegingen

De vraag die voor het College ter beantwoording voorligt, is of het bestreden besluit, waarbij appellante van fraude wordt beticht en haar om die reden sancties zijn opgelegd, op een deugdelijke feitelijke grondslag is gebaseerd.

Nu het gaat om de oplegging van een sanctie dient een zodanig besluit naar het oordeel van het College te zijn gebaseerd op een vaststelling van feiten die de conclusie dat er is gefraudeerd moeten kunnen dragen. Dit betekent niet dat fraude onomstotelijk moet worden bewezen, maar de feiten op grond waarvan fraude wordt aangenomen moeten genoegzaam eenduidig en draagkrachtig zijn.

Het College heeft geconstateerd dat de door appellante ingeleverde opdracht zeer grote overeenkomst vertoont met het werk van een andere student, veelal geparafraseerd, waarbij de opbouw veel gelijkenis vertoont. Verweerster en de examinerator in kwestie hebben uitvoerig uitgelegd waarom deze mate overlap met het werk van één andere student, onvoldoende verklaard kan worden door de argumenten van appellante.

Het College volgt verweerster in het oordeel dat zoveel overeenkomsten, ook in opbouw, en met diverse opvallende onverwachte gelijkenissen niet kunnen worden verklaard door de argumenten van appellante. Het College is van oordeel dat verweerster haar conclusie dat sprake is van plagiaat conform eerdergenoemde regelgeving, voldoende aannemelijk heeft gemaakt. Door het niet vermelden van het werk van de medestudent, is een juist oordeel over de kennis, inzicht en vaardigheden van appellante grotendeels onmogelijk geworden.

Appellante heeft als mogelijke verklaring voor de overeenkomst aangegeven dat zij het verslag van haar medestudent één keer heeft gelezen en hierdoor bij het schrijven van haar verslag in de hierop volgende weken, die opzet heeft gevolgd en verder tot vergelijkbare antwoorden is gekomen doordat dezelfde opdracht wordt gebruikt, dat er een beperkt aantal

bronnen beschikbaar is en dat het logisch is dat vertalingen op elkaar lijken. Het College is van oordeel dat verweerster voldoende heeft gemotiveerd dat er te veel overeenkomsten zijn met slechts één medestudent en niet met andere studenten die dezelfde opdracht kregen en dat er meer mogelijke bronnen zijn en de structuur en zelfs een fout in referentie overeenkomen met het werk van deze ene medestudent, waarvan appellante ook heeft toegegeven dat zij dit werk heeft gelezen. Verder heeft appellante documenten aangeleverd die geenszins haar stellingen onderbouwen.

Het College is verder van oordeel dat de procedure door verweerster voldoende zorgvuldig is verlopen, conform bovengenoemde regelgeving. Dat in eerste instantie niet duidelijk het artikel van de OER is gecommuniceerd en de percentages van overlap met het werk van de medestudent, maakt niet dat de gevolgde procedure niet zorgvuldig is geweest. Appellante heeft nadere uitleg gekregen gedurende het onderzoek van verweerster, waarna zij in de gelegenheid is gesteld om hierop te reageren, hetgeen zij ook heeft gedaan. Hetgeen appellante verder nog naar voren heeft gebracht, leidt eveneens niet tot een ander oordeel.

Tot slot is het College van oordeel dat de aan appellante opgelegde sanctie, gelet op de belangen van de instelling om een zo hoog mogelijk wetenschappelijk niveau en integriteit te waarborgen, het gegeven dat appellante een masterstudente was en op de hoogte was dan wel behoorde te zijn van de regels omtrent fraude en plagiaat en de belangen van appellante niet buitenproportioneel is en in stand kan blijven. Van een onbillijkheid van overwegende aard die maakt dat de sancties niet opgelegd zouden moeten worden, is het College niet gebleken. Dat appellante vertraging oploopt en er een berisping in haar dossier staat, is het gevolg van haar eigen handelen en leidt daarom niet tot een ander oordeel.

Ten overvloede merkt het College op dat het gedurende meerdere jaren steeds dezelfde casus gebruiken in een cursus, fraude in de hand kan werken en geeft verweerster in overweging om, in het kader van de borging van kwaliteit van toetsing, nader te onderzoeken of aanpassing daarvan mogelijk is. Zoals ter zitting verder is besproken, is het wenselijk om na te gaan in dit specifieke geval, hoe appellante de leerdoelen kan behalen en zo deze cursus op een goede manier kan afsluiten.

III . Uitspraak

Het College,

- I. Verklaart het beroep van appellante ongegrond.
- II. Bepaalt dat deze uitspraak in afschrift wordt verzonden aan partijen, aan het College van Bestuur van de Universiteit Utrecht, en het bestuur van de faculteit Sociale Wetenschappen en verkrijgbaar wordt gesteld voor belangstellenden.

Aldus vastgesteld te Utrecht op 17 februari 2022 door dr. mr. U.R.M.T. de Vries, voorzitter, dr. G. de Krom, dr. C. Pafort-Overduin, dr. L.J.A. Lipman, J. Rooijmans, leden, in tegenwoordigheid van X.L. Westenburg LLB, secretaris en bekend gemaakt op 15 maart 2022.

X.L. Westenburg LLB,
secretaris

dr. mr. U.R.M.T. de Vries,
voorzitter

Als u het niet eens bent met deze uitspraak, kunt u binnen 6 weken na de verzenddatum van deze uitspraak beroep instellen bij het College van Beroep voor het Hoger Onderwijs. Alle informatie daarover vindt u op de website www.cbho.nl. Aan het instellen van beroep zijn kosten verbonden.